

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیهما صلوات

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

شیفتگی عبدالبهاء

به غروب

در اندیشه و عمل

تعمیر شریانی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شیفتگی عبدالبهاء به غرب؛ در اندیشه و عمل

نویسنده:

سعید شریفی

ناشر چاپی:

فصلنامه مطالعات تاریخی

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	شیفتگی عبدالبهاء به غرب؛ در اندیشه و عمل
۶	مشخصات کتاب
۶	شیفتگی عبدالبهاء به غرب؛ در اندیشه و عمل
۸	پاورقی
۹	درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

شیفتگی عبدالبهاء به غرب؛ در اندیشه و عمل

مشخصات کتاب

مؤلف: سعید شریفی

فصلنامه مطالعات تاریخی / ویژه نامه بهائیت / سال ۴ / شماره ۱۷ / ۱۳۸۶

بر گرفته از:

شیفتگی عبدالبهاء به غرب؛ در اندیشه و عمل

از برای تجارت و منفعت ملت امریکا، مملکتی بهتر از ایران نه (نیست)، چه که مملکت ایران مواد ثروتش همه در زیر خاک پنهان است، امیدوارم که ملت امریکا سبب شوند که آن ثروت ظاهر گردد. «میرزا حسینعلی نوری» (متولد سال ۱۲۳۳ ق) ملقب به بهاء الله از جمله طرفداران «سید علی محمد باب» (متولد سال ۱۲۳۵ ق) بود که پس از مرگ وی، خود را همان «من یظهره الهی» خواند که «سید باب» وعده‌ی ظهورش را داده بود. پس ادعای پیامبری کرد و فرقه بهائیت را بنیان گذاشت. پس از وی «عباس افندی» (پسر بزرگ بهاء الله) ملقب به عبدالبهاء و نیز شوقی افندی که در نزد بهائیان، به مفسران آثار بهایی شهرت دارند به ترتیب رهبری بهائیان را برعهده گرفتند. [۱]. با مرگ بهاء الله، بین فرزندان او بر سر جانشینی پدر اختلافات و مشاجرات سختی در گرفت؛ [۲] به گونه‌ای که کلیه بستگان و خویشان بهاء الله به جز هفت نفر، همگی جانب «محمدعلی افندی» (غصن اکبر) را گرفتند و رهبری و زعامت عبدالبهاء (غصن اعظم) را نپذیرفتند. به نظر می‌رسد که این گرایش خاص خویشان و سایر فرزندان بهاء الله به محمدعلی افندی ناشی از نقش و تلاش وی در چاپ و نشر آثار پدرش بوده است. شدت این رقابت و درگیریها بر سر تصاحب جانشینی بهاء الله تا بدانجا بود که هر یک از طرفین در نوشته‌های خود از به کار بردن تعبیر زشت و رکیک و نیز نسبتهایی چون سرقت اوراق [صفحه ۲۱۰] و الواح، و حتی از صدور احکام در حق یکدیگر دریغ نکردند. [۳]. در نهایت عبدالبهاء به جانشینی پدر دست یافت و تا سال ۱۳۰۰ ش رهبری بهائیان را برعهده داشت. وی تلاش بسیار برای تبلیغ و گسترش بهائیت به خرج داد؛ به گونه‌ای که در این راستا مبلغین بسیاری به برخی از کشورها و نقاط مختلف جهان من جمله امریکا گسیل داشت. صبحی مهتدی درباره‌ی یکی از این مبلغان می‌نویسد: شیخ اسدالله [بابلی] که بهائیان «فاضل» لقبش داده‌اند... قبل از آنکه عبدالبهاء او را به امریکا گسیل دارد، یکی دو ماه در حیفا متوقف و تحت آزمایش بود. بالاخره کلاهش را از سر برداشتند و عمامه به جایش گذاشتند و جامه کوتاهش را کردند و جبه فراخ به برش کردند و با این هیئت و صورت روانه‌اش ساختند. چه عبدالبهاء را تصور چنین بود که این قسم از لباس در انتظار اهمیتی دارد و در ممالک غرب جلب نفوس می‌کند... [۴]. عبدالبهاء به محض خلاصی از محدودیتهای اعمال شده از جانب حکومت عثمانی، در سال ۱۳۲۸ ق به دعوت بهائیان اروپا و امریکا از فلسطین به مصر و از آنجا به اروپا و یک بار دیگر به امریکا رفت. عبدالبهاء در این سفرها در برخی از مجامع آن کشورها به ایراد سخن و ارائه خطابه‌هایی پرداخت. وی در طول سفر سه ساله خود هر آنچه را که بهائیان به عنوان تعالیم دوازده گانه [۵] می‌شناختند مدون کرد و تعالیم باب و بهاء را با آنچه که در قرن نوزدهم در غرب، بویژه تحت عنوان روشنگری، مدرنیسم و اومانیسم متداول بود، آشتی داد. بسیاری از گفته‌ها و نوشتارهای وی که در نزد بهائیان به عنوان آثاری مقدس مطرح‌اند و به آنها به منزله‌ی شرح الواح بهاء الله و حقایق الهی مستقر در آیات الهی کتاب «اقدس» [۶] می‌نگرند، چیزی جز نتیجه مطالعات، تجربیات و برداشتها و اقتباس عبدالبهاء از تعالیم و آثار مذاهب و ادیان دیگر و نیز ناشی از مطالعه و آشنایی عبدالبهاء با آثار و اندیشه‌های غربی نبوده و نیست. [۷]. نمونه‌ای از این جمع‌آوری و التقاط موجود در آثار و اعتقادات بهایی که از ابتکارات و کوششهای عبدالبهاء به شمار می‌رود، توجه و تأکید بر فراگیری زبان اسپرانتو بود؛ زبانی که در

اوایل قرن بیستم در غرب ابداع و مطرح شد و هوادارانی نیز یافت، ولی بزودی غیرعملی بود آن آشکار گردید و به بوته‌ی فراموشی سپرده شد. عبدالبهاء می‌کوشید تا همه آموخته‌ها و دستاوردهایش (گردآوری و التقاط تعالیم مذهبی «شرق» و اندیشه‌های عقلانی و مدرن «غرب») را به پدرش (بهاء‌الله) نسبت دهد. به گونه‌ای که در مواضع گوناگون اعلام داشته بود که چنین تعالیمی قبل از بهاء‌الله در جوامع بشری مطرح نبوده‌اند [۸] و این همه از ابداعات دیانت بهایی است که از طریق وحی به پدرش (بهاء‌الله) نازل گشته است!

[صفحه ۲۱۱] از جمله رفتارهای جالب توجه عبدالبهاء آنکه به تناسب اوضاع سیاسی و برحسب منافع و مصلحت‌اندیشیهای خاص، حکومتها و حاکمین کشورهای مختلف را مشمول دعا‌های خویش قرار می‌داد و پیروزی و پایداری و بالندگی و تأییدات الهی را برای آنان آرزو می‌کرد. من جمله در لوحی از حکومت عثمانی با تعبیر «دولة العلیة العثمانیه و الخلافة الحمدیه» یاد کرده و در حق او از خداوند می‌خواهد: الهی الهی اسالک بتأییداتک الغیبیه و توفیقاتک الصمدانیه و فیوضاتک الرحمانیه، ان تؤید الدوله العلیة العثمانیه و الخلافة الحمدیه علی التمكن فی الارض و الاستقرار علی العرض و ان تصون اقلیمها عن الآفات و تحفظ مرکز خلافتها عن الملمات. اى رب صنهنا فی كهف حفظک و حمايت و احفظهما بعین عنایتک و اشملمها بلحظات رحمانیتک، لانها تحمى البقعه المبارکه النوراء و تحفظ علی وادی سیناء و یتمد ظل حمايتها علی رؤس الاحباء، انک انت المقدر علی ما تشاء و انک انت القوی (ع ع). [۹]. ترجمه: خدایا خدایا تو را به تأییدات غیبی و توفیقات صمدانی و فیوضات رحمانی خواهانم که دولت علیه عثمانی و خلافت حمدیه را مؤید فرما و در زمین مستقر و مستدام دار و مصون دار سرزمینش را از آفات حفظ کن و مرکز خلافتش را از صدمات. ای خدا! او در کنف حفاظت و حمایت خود قرار ده و حفظ کن او را به لطف عنایت و او را مشمول لحظه‌های رحمانیت قرار ده و مستدام بدار سایه حمایت او را بر سر احباء (بهاییان)، همانا که تو توانایی بر آنچه که اراده کنی و همانا که تو قدرتمندی.

(ع ع) [۱۰]. او همچنین به همین سبک و سیاق، «الکساندر سوم» امپراتور روس را از آن رو که به پیروان بهائیت اجازه ساخت معبد مشرق‌الاذکار را در عشق‌آباد داده بود، مشمول دعای خویش قرار داد. در اواخر جنگ جهانی اول، در شرایطی که عثمانیها درگیر جنگ با انگلیسیها بودند و «لرد آرتور جیمز بالفور»، وزیر امور خارجه بریتانیا، در نوامبر ۱۹۱۷ اعلامیه معروف خود را درباره تشکیل دولت اسرائیل در فلسطین صادر کرده بود، بر اثر ارتباطات و وابستگی عبدالبهاء و بهاییان با نیروهای انگلیسی، جمال پاشا فرمانده کل قوای دولت عثمانی تصمیم به اعدام عبدالبهاء و نابود ساختن مراکز بهایی در عکا و حیفا گرفت. در منابع بهایی، این تصمیم جمال پاشا را ناشی از سعایت «ناقضین» (طرفداران محمدعلی افندی / غصن اکبر) نزد جمال پاشا علیه عبدالبهاء (عباس افندی) و طرفدارانش ذکر کرده‌اند [۱۱] و در عین حال تصریح می‌کنند که لرد بالفور در همان روز وصول خبر، به «ژنرال آلن بی» فرمانده قوای انگلیس در فلسطین دستور داده تأکید می‌کند که «به جمیع قوا در حفظ و صیانت حضرت [صفحه ۲۱۲] عبدالبهاء و عائله و دوستان آن حضرت بکوشند». [۱۲]. ظاهراً برای سپاس‌گذاری از این حمایت دولت انگلیس بود که بلافاصله بعد از آن که حیفا در ذی‌حجه ۱۳۳۶ / سپتامبر ۱۹۱۸، به تصرف قشون انگلیس درآمد، عبداله‌ها برای پادشاه انگلیس، «ژرژ پنجم»، دعا کرد و از اینکه به همت نیروهای انگلیسی سرپرده‌ی عدل در سراسر سرزمین فلسطین برپا گردیده است، به درگاه خدا شکر گزارد و برای پادشاه انگلیس از درگاه خداوند طلب توفیقات رحمانی و... نمود. وی در لوحی به زبان عربی، ژرژ پنجم پادشاه وقت انگلیس را این چنین مشمول دعا و استغاثه خویش قرار می‌دهد: اللهم ان سراق العدل قد ضربت اطنابها علی هذه الارض المقدسه فی مشارقها و مغاربها و نشکرک و نحمدک علی حلول هذه السلطه العادله و الدوله القايره الباذله القوه فی راحة الرعيه و سلامه البريه، اللهم أید الامپراطور الاعظم جورج الخامس عاهل انكلترا (انگلستان) بتوفیقاتک الرحمانیه و ادم ظلها الظلیل علی هذا الاقليم الجلیل بعونک و صونک و حمايتک انک انت المقدر المتعالی العزیز الحکیم. حیفا ۱۷ دسمبر ۱۹۱۸ (ع ع) [۱۳]. ترجمه: بار الها سرپرده‌ی عدالت در شرق و غرب این سرزمین مقدس برپا شده است و من ترا شکر و سپاس می‌گویم به خاطر ظهور این حاکمیت دادگر و دولت قدرتمند که نیروی خود را در راه آسایش و رفاه رعایای خویش مبذول داشته است. خدایا پادشاه بزرگ، جرج پنجم، پادشاه

انگلیس را به توفیقات رحمانیت مؤید بدار و سایه بلند پایه او را بر این سرزمین ارزشمند (فلسطین) پایدار بدار، با یاری و صیانت و حمایت خویش. که همانا تویی مقتدر بلند مرتبه‌ی بزرگ و بخشنده. دولت انگلیس پس از شکست دادن دولت عثمانی و ورود به فلسطین، به پاس همکاریهای عبدالبهاء و طرفدارانش با نیروهای انگلیسی در دوران جنگ طی مراسمی از همکاریهای وی با اعطای نشان قهرمانان Hood Knight (نایت هود) و ملقب ساختن وی به عنوان «سر» (Sir) تقدیر و تشکر کرد. [۱۴]. سران بهایی از دیرباز بنا بر دلایل و شرایط گوناگون، همواره در پی ایجاد و حفظ ارتباطات خود با دول قدرتمند جهانی هم روزگار خویش بوده‌اند. در روزگاری دولت روس و در دورانی، دیگر قدرتمندان بریتانیا در دوران اخیر امریکا مورد توجه و عنایت آنان بوده است. عبدالبهاء در خلال سفری به امریکا خطاب به جمعی از امریکاییها می‌گوید: [صفحه ۲۱۳] از برای تجارت و منفعت ملت امریکا، مملکتی بهتر از ایران نه (نیست)، چه که مملکت ایران مواد ثروتش همه در زیر خاک پنهان است، امیدوارم که ملت امریکا سبب شوند که آن ثروت ظاهر گردد. [۱۵]. عباس افندی آثار و کتابهایی نیز داشته است که برخی از آنها عبارت‌اند از: رساله‌ی المدینه، مفاوضات، مقاله شخصی سیاح، خطابات مبارکه و تذکره‌ی الوفا و... وی در ۱۳۰۰ ش مرد و در حیف مدفون شد. در مراسم خاکسپاری او، نمایندگان از دول انگلیس نیز حضور داشتند و «وینستون چرچیل» وزیر وقت مسعمرات بریتانیا با ارسال پیامی مراتب تسلیت پادشاه انگلیس را به جامعه بهایی ابلاغ کرد. [۱۶].

پاورقی

- [۱] برای مطالعه بیشتر درباره بابت و بهائیت ر. ک: زاهد زاهدی، سعید، بهائیت در ایران، انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی تهران، ۱۳۸۰؛ کسروی، احمد، بهایی‌گری، تهران، بی‌نا، بی‌تا.
- [۲] عبدالحسین آیتی، بعد از آنکه بهائیت را رها کرد، در کتاب کشف الحیل چکیده‌ای از مطالب کتاب ادوارد براون را درباره منازعات دو برادر نقل کرده است. ر. ک: کشف الحیل.
- [۳] ر. ک: افندی، عباس، مکاتیب، ج ۱، ص ۴۴۳؛ افندی، شوقی، توفیقات مبارکه، صص ۱۳۸-۱۴۸.
- [۴] صبحی مهتدی، فضل الله، خاطرات انحطاط و سقوط، به اهتمام علی امیر مستوفیان، پیام پدر، نشر علم، چ اول، ۱۳۸۰، ص ۲۳۶.
- [۵] تحری حقیقت، ترک تقلید، تطابق دین با علم و عقل، وحدت اساس ادیان، وحدت عالم انسانی، ترک تعصبات، الفت و محبت میان افراد بشر، تعدیل معیشت عمومی، تساوی حقوق رجال و نساء، تعلیم و تربیت اجباری، صلح عمومی و تحریم جنگ از جمله آن اصول دوازده گانه بهائیت به شمار می‌رود.
- [۶] کتاب مقدس بهائیان اقدس نام دارد.
- [۷] ر. ک: دایرة المعارف جهان اسلام، آکسفورد، ذیل واژه Bahai.
- [۸] ر. ک: افندی، عباس (عبدالبهاء)، خطابات مبارکه، ص ۱۹۱.
- [۹] مکاتیب، ج ۲، ص ۳۱۲.]
- [۱۰] عباس افندی / عبدالبهاء.
- [۱۱] فیضی، محمدعلی، حیات حضرت عبدالبهاء و حوادث دوره میثاق، مؤسسه ملی مطبوعات امری، تهران، ۱۳۵۰، ص ۲۶۲.
- [۱۲] افندی، شوقی، قرن بدیع، ج ۳، ص ۲۹۷.
- [۱۳] مکاتیب، ج ۳، ص ۳۴۷.
- [۱۴] قرن بدیع، ج ۳، ص ۲۹۹.
- [۱۵] خطابات مبارکه، ج ۱، مصر، ص ۳۲.

[۱۶] قرن بدیع، ج ۳، ص ۳۲۲.

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحيم

جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)

با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیفزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند

بنادر البحار- ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹

بنیانگذار مجتهد فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.

مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل بیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیت های گسترده مرکز:

الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی

ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه

ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و ...

د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی

دیگر

ه) تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای

و) راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۰۲۳۵۰۵۲۴)

ز) طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و ...

ح) همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گامگاه

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

